

Euroopa statistika tegevusjuhise ootab endiselt täielikku rakendamist

Usaldusväärne ametlik statistika on mõistlike poliitiliste otsuste tegemise aluseks. Statistika väljatöötamine, koostamine ja levitamine peab toimuma kvaliteetselt, see aga nõuab kutsealast sõltumatust ja piisavaid ressursse. Need põhiprintsiibid moodustavad Euroopa statistika tegevusjuhise tuuma. Ometi märgib Euroopa statistika haldamise nõuandekogu (ESGAB) oma teises aastaaruandes Euroopa Parlamendile ja nõukogule, et tegevusjuhise rakendamine on märgatavalt aeglustunud.

ESGABi ülesanne on anda sõltumatu ülevaade tegevusjuhise järgimisest Euroopa statistikasüsteemis ning anda selle liikmetele nõu meetmete kohta, mis aitaksid seda rakendada. Ehk nagu ütles eesistuja Johnny Åkerholm: „Hiljutised sündmused on näidanud, et kui saab kannatada ühe riigi statistika maine, avaldab see negatiivset mõju Euroopa ametliku statistika usutavusele tervikuna. Et tagada Euroopa statistika usaldusväarsust, tuleb tegevusjuhise rangemalt kinni pidada. Aeg on seda protsessi kiirendada.”

Tegevusjuhises, mis kujutab endast eneseregulatsiooni vahendit, vaadeldi kolme olulisemat põhimõtet: kutsealast sõltumatust, ressursside piisavust ja kvaliteedinõuete järgimist. Kuigi ESGAB kiidab Euroopa statistikasüsteemi pingutusi tegevusjuhise põhimõtete järgimisel, peab ta edusamme liiga aeglasteks. Lisaks kasvab vajadus statistika järele ajal, mil riikide eelarvekärped muudavad ametliku statistika väljatöötamise, koostamise ja levitamise finantsiliselt enneolematult raskeks.

Aruandes visandatakse 10 soovitus, kuidas parandada tegevusjuhise põhimõtete järgimist, tõstes esile institutsioonilist sõltumatust ja tippjuhtkonna ausust. Statistikaasutuste kutsealane sõltumatus tuleb kindlustada seeläbi, et statistikaõigusaktid viiakse vastavusse tegevusjuhise põhimõtete ning Euroopa statistikamäärusega 223/2009, samuti suurema läbipaistvusega. Veelgi olulisem on, et seadused ei jääks pelgalt haukuvaks koeraks, kes ei hammusta: need tuleb ka ellu viia. Andmete kvaliteedi säilitamisel peetakse vajalikuks järjekindlat prioriteetide kehtestamist ja selgust uute statistiliste vajaduste rahuldamiseks vajalike ressursside osas.

Aastal 2011 keskendub ESGAB rohkem kvaliteediküsimustele ja annab hinnangu oma õiguslikule alusele juhiks, kui mõne üksiku riigi ametlik statistika, mis ei vasta tegevusjuhisele, võib õõnestada Euroopa statistikasüsteemi kui terviku usaldusväarsust.

Lisateave

ESGABi 2010. aasta aruanne koos lühikokkuvõttega on kättesaadav ESGABi kodulehel: <http://ec.europa.eu/esgab/>.

Meediatoe kontaktaadress

Kui soovite leppida kokku intervjuud ESGABi eesistuja Johnny Åkerholmiga, võtke ühendust ESGABi sekretariaadiga: Heli Lehtimäki, estat-esgab@ec.europa.eu, tel +352 4301-36484.

ESGAB

Euroopa Parlament ja nõukogu moodustasid aastal 2008 Euroopa statistika haldamise nõuandekogu (ESGAB), et anda sõltumatu ülevaade Euroopa statistika tegevusjuhise rakendamisest Euroopa statistikasüsteemis. ESGABi töö eesmärk on suurendada kutsealast sõltumatust, ausust ja vastutust, mis on tegevusjuhise põhielemendid, aga ka tõsta Euroopa statistika kvaliteeti.

ESGAB koosneb seitsmest liikmest. Selle ülesandeks on valmistada ette Euroopa Parlamendile ja nõukogule tegevusjuhise kohta esitatav aastaaruanne, niivõrd kui see on seotud komisjoniga (Eurostat) ja Euroopa statistikasüsteemiga tervikuna. Samuti annab ESGAB komisjonile (Eurostatile) nõu kohaste meetmete kohta, millega sellele protsessile kaasa aidata.

Põhimõisted

Euroopa statistika tegevusjuhise põhineb 15 põhimõttel. Euroopa Liidu valitsused ja statistikaasutused kohustuvad kinni pidama tegevusjuhise põhimõtetest, mis käsitlevad institutsioonilist keskkonda, statistikaprotsesse ja -väljundeid. Tegevusjuhise rakendamise ülevaatamisel lähtutakse hea tava näitajatest, mis on kehtestatud iga põhimõtte kohta.

Tegevusjuhise: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/quality/code_of_practice

Kõik keeleversioonid: <http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/coded/library?l=/>

Euroopa statistikasüsteem (ESS) on partnerlus liidu statistikaasutuse – komisjoni (Eurostat) –, riiklike statistikaametite ja muude siseriiklike asutuste vahel, kes vastutavad igas liikmesriigis Euroopa statistika väljatöötamise, koostamise ja levitamise eest. Vaata:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/about_eurostat/european_framework/ESS.

